

संवेजनीय धम्मुद्देश देशना

धर्मापदेशकः

ओवादाचार्य सयादो अग्गमहापण्डित भद्दन्त

ऊ पण्डिताभिवंस महास्थविर



2529

अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्र

बुद्ध मार्ग, शंखमूल

फोन नं. ४८२७०७

काठमाडौं

संवेजनीय धम्मदेश देशना

धर्मोपदेशकः

ओब्रादाचार्य सयादो अगमहापण्डित भदन्त
ऊ पण्डिताभिवंस महास्थविर

नेपाल भाषानुवादकः

भदन्त ज्ञानपूर्णिक महास्थविर

सम्पादकः

धर्मरत्न शाक्य, त्रिशुली

अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्र

बुद्ध मार्ग, शंखमूल

फोन नं. ४८२७०७

काठमाडौं

प्रकाशक :

अष्टधन तुलाधर

ग्राण्ड ऊल सेण्टर परिवार

सिद्धि भवन, कान्तिपथ

न्हापांगु संस्करण ५०० प्रति

बुद्ध सम्बत् २५४१

नेपाल सम्बत् १९९७

इसवी सम्बत् १९९७

विक्रम सम्बत् २०५४

Dhamma.Digital



मुद्रक :

न्यू नेपाल प्रेस

अफिस :

शुक्रपथ, न्यूरोड, काठमाडौं

फोन : २२९०३२

फ्याक्स : (९७७-१) २२५४५०

प्रेस :

नक्साल, नागपोखरी

काठमाडौं

फोन : ४२९४५०, ४९४७५३



सिद्धिधन तुलाधर

जन्म दिं : १९६० आश्वीन पचिमन्ह

मदुगु दिं : २०४९ चैत्र १६ गते

क

प्रकाशकीय

जिमि पूज्य अबुजु सिद्धिधन तुलाधर, गुम्हसिनं जिमित मां परलोक जुसेनिसे पुनर्विवाह मयासे थः हे मां जुया मामं याइगु सुसाकुसा बिचाः याना जिमित ब्वलंका शिक्षा दिक्षा बिया गूहस्थाश्रमय् न्वातुक स्थिर याका दील, उकिं वसपोलया गुण अनन्त खः । लोकय् अनन्तगुणं युक्त जुयाबिज्यापिं बुद्ध, धर्म, संघ, मां अबु अले आचार्य खः । उकिं वसपोल जिमि अबुजु व मां रत्नदेवी तुलाधरया पुण्यस्मृतिस सब्बदानं धम्मदानं जिनाति धर्म मध्ये धर्मदान उत्तम धैतःगु अनुसार छुं बुद्धधर्मया उपदेशया सफू प्रकाश याना धर्मदान यायेगु इच्छां जुयाच्चंगु खः ।

सौभाग्यं २०५० साले अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्र शंखमूलय् म्यानमा राष्ट्रया पण्डिताराम (विपश्यना) महासी सासन यैता रंगून ध्यान केन्द्रया प्रमुख ओवादाचार्य महोपकारक सयादो अरगमहापण्डित भदन्त पण्डिताभिवंस महास्थविर बिज्याबले वसपोलं देशना याना बिज्यागु थुगु संवेजनीय धम्मुद्देस देसना सफूयारूपय् सम्पादनयाना तःगु धर्मरत्न शाक्य "त्रिशुली" या पाखें प्राप्त जूगलिं थुगु सफू प्रकाश यानाच्चवना । थुगु पुण्यं जिमि पूज्य अबुजु व मां सहित सकल ज्ञाति वर्गीपन्त तथागतयागु सद्धर्म अवबोध जुया मार्गफल ज्ञान प्राप्तिया हेतु जुइमाल ।

म्हथाय्

शान्तिदेवी तुलाधर सहित
ग्राण्ड ऊल सेण्टर परिवार
सिद्धि भवन कान्तिपथ

काय्पिं

अष्टधन तुलाधर
पद्मधन तुलाधर
स्वयम्भूधन तुलाधर

ख

निगू शब्द

सौभाग्यं २०४७ साल व २०४९ साले धे हे २०५० साले नं अन्तराष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्र शंखमूले म्यानमा राष्ट्र्या पण्डिताराम (विपश्यना) महासी सासना यैता रंगून ध्यानकेन्द्रया प्रमुख ओवादाचार्य महोपकारक सयादो अगमहापण्डित भदन्त पण्डिताभिवंस महास्थविर बिज्यागुलिं वसपोलया निर्देशनय् २२ न्हु तक विपश्यना ध्यान अध्ययन अभ्यास यायेगु मौका प्राप्त जुल । उगु अवसरे वसपोल सयादोनं न्हित्थं शिविरय् च्वपिन्त बर्मी भाषां बिया बिज्यागु चतुरारक्ष भावना व संवेग उत्पन्न ज्वीकीगु उपदेश मध्ये संवेग उत्पन्न ज्वीकीगु धम्मदेस देशना खः । उकियात भदन्त ज्ञानपूर्णिक महास्थविरं नेपालभाषां व्याख्यायाना बिज्यागु खः ।

बुद्ध शासन चिरस्थायी यायेत प्यंगू परिषद जुयाच्चपिं भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक, उपासिका, खः । धुपिं प्यचाः घःचाः बल्लाःसा जक बुद्ध शासन सुचारुरूप न्ह्यावने फै । धुपिं प्यचाः घःचाः बल्लाकेत शील समाधि प्रज्ञां युक्त ज्वी फुसा हें जक सम्भव दु । शील काय व वचनयात संयम यायेफुसा न्ह्यागु ज्या यायेतः नं न्हापां न्ह्यावनीगु चित्तयात संयम यायेत भावना हे मात्र छपु लंपु खः । उगु भावना मार्गे वनेबले भीत अनेक बिघ्न बाधा वैगु अवस्थाय् आरक्षा यायेत धका वसपोल सयादोनं बिया बिज्यागु उपदेशत मध्ये उगु चतुरारक्ष भावना व संवेग उत्पन्न ज्वीका बीगु उपदेश भीत न्हापां हे मदेकं मगाःधे ताया अन्तराष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्रं २२ न्हुतकयागु उपदेश टेप भरे यानातःगु कया हानं छको न्यना न्यना उकियात च्वया संकलन याना लिपा उकियात थःमं हे उलिनिं सःसःधे कम्प्युटरे टाइप यानागु खः । मेगु फुक कापी हे तिति ।

जित विश्वास दु, धुगु उपदेशं भी उपासक उपासिका योगी साधकपिसं वसपोल ओवादाचरिययागु निर्देशन अनुसार अप्रमाद पूर्वक

धुक्रियात आधार भरोसा कया भावना क्षेत्रे न्ह्यांवने फतधाःसा अवश्य नं भीगु कल्याण जुया भीथाय् बुद्ध शासनयात चिरस्थायी याये फै धैगु ।

वसपोल सयादोनं थःगु उपदेशत प्रकाशे हयेत अनुमति बिया बिज्यागुलिं पूज्य सयादो ऊ.पण्डिताभिवंस महास्थविर प्रति शादर अभिवादन सहित आभार व्यक्त यानाचवना । अथे हे वसपोलयागु उपदेशत सफूयारुपे प्रकाशनया निरितिं सयादोयाके अनुमति कया प्रकाश यायेत तक नं प्रेरणा बिया बिज्याम्ह सयादो ऊ.आसभाचार प्रति नं आभार व्यक्त यानाचवना । वथे हे थुगु संकलनयात स्वया थःगु अस्वस्थ जुयाचवंगु शरीरयात नापं पर्वाह मयासे धुक्रियात शुद्ध याना बिया बिज्यागुलिं वसपोल भदन्त ज्ञानपूर्णिक महास्थविर प्रति नं आभार व्यक्त यानाचवना । थुगु सफू प्रकाश यायेत दाता चूलाका दीम्ह अन्तराष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्र महिला योगी संरक्षिका समितिया अध्यक्ष श्रीमति पद्मशोभा उपासिका तथा प्रकाशक अष्टधन तुलाधर सहित ग्राण्ड ऊल सेण्टर परिवारयात दुनुगलं निसें कृतज्ञता देछाया चवना । अन्तस सफू इले हे पिकया ब्यूगुलिं नेपाल प्रेशयात नं धन्यवाद मब्युसे चवनेमफु ।

आशा एवं विश्वास दु थुगु सफू पाखें विपरशयनाया इच्छुक सकसित नं लाभ हे ज्वी धैगु ।

भवतु सब्ब मंगलं

२०५४ । गुंपुन्ही
शाब्बमोलचोक, नयां बानेश्वर

उपासक
धर्मरत्न शाक्य त्रिशुली
साथे वसपोल प्रति कृतज्ञता देछया चवना

संवेग उत्पन्न ज्वीकीगु धम्मुद्देश देशना

.....

योगी साधक साधिकापिनिगु नितिं आरक्षा व संरक्षण गुकथं दयेकेमाः गुकथं सुरक्षित रुपं ह्युं हे विघ्न बाधा मदयेक, याउंसे अःपुसे च्वंक सलललं न्हचावंक ध्यान भावनायागु अभ्यास याये फैगु व अभ्यास याये दइगु खः उकियात उद्देश्य याना पुलां पुलांपिं आचार्यपिसं लं क्यना बिज्याःगु अनुसारं चतुरारक्ख भावना सम्बन्धी खं छलपोलपिन्त संक्षिप्तं कने धुन । ह्युं कथं पूवन धाःसां जिल । अयसां नं गबले तक भीके क्वात्तुसे च्वंगु श्रद्धां हा काइ मखुनि अबले तक भावना धर्म भीगु अन्तस्करणय् बांलाक थाय् काये फइमखुनि । उकिं भावना धर्म क्वात्तुक यायेफैगु कथं ज्यू ज्यान बिया समेतं भावना धर्मयात भीसं अभ्यास याये फैकथं श्रद्धा उत्पत्ति ज्वीकेगु, स्मृति संयुक्त जुया च्वंच्वंगु संवेगधर्म नुगलय् दयेका कायेगु अत्यावश्यक जूयानितिं आरक्षा धर्मया लिसे लिसेंतुं हे ह्यु गुगुकथं भीसं संवेग धर्म उत्पत्ति यायेमाः, ह्यु गुगु कथं भीसं क्वात्तुसे च्वंगु श्रद्धा दयेकेमाः । उकियात वाःचायेके फयेकेया नितिं धका छलपोलपिन्त गुलिखे मनयात उत्साहित याइगु कथंयागु उपदेश न्हापा

नं बिया वयेधुंगु दु । आ नं व उद्देश्ययात न्हयचीका
संवेग धर्म उत्पत्ति यायेफैगु कथंयागु उपदेश बीगु कुतः
याना च्वंच्वनागु दु धैगु खं वसपोल सयादोनं आज्ञा
दयेका बिज्यात ।

संवेगधर्म उत्पत्ति यायेत भीसं थःगु जीवन गुलि
गथे ग्यानापुसे च्वं, भयानक जू, भयंकर खः; उकियात
ध्वाध्वीके फयेके माःगु जुयाच्वंच्वन । जीवनयात भयं
युक्तगु धका खंकाकाये मफुतले स्मृति युक्त जुया च्वंच्वंगु
धर्मसंवेग दयेका काये धैगु अःपुसे मच्वं । अथे जुया हे
म्हिंगः म्हीगयागु उपदेशय् भीगु ध्व जीवन गुलि गथे
भयानक जुयाच्वंच्वन, गुलि गथे दोषपूर्ण जुयाच्वंच्वन,
गुलि गथे थुकी दुने आदीनवत दया च्वंच्वन धैगु खंयात
कया खं कना यंका च्वंच्वनागु खः ।

गबले ध्व शरीर घाना ज्वीगु थुलि तक दुःखमय
खनि, थुलितक ग्यानापुसेच्वं खनि, थुलि तक भयंकर खनि
धैगु भीसं वाःचाइगु खः; उगु अवस्थाय् तिनि ध्व भावना
धर्म जिमिसं धात्थं हे दिलोज्यान बिया हे अभ्यास
यायेमाःगु भावना धर्म जुयाच्वंच्वन खनि धैगु बिचाः
मनय् वयेका काये फैगु जुया च्वंच्वन । व बिचार लुया
वःथेंतुं हे भीसं थःगु जीवनयात समर्पित याना ध्यान
भावनाया क्षेत्रय् भीपं न्हयब्वाये फैगु जुयाच्वंच्वन । उकथं
जीवनयागु भयंकरतायात ध्वीका काये मफुतले न्हयाक्व हे
भीसं उपदेश न्यंसां भीसं व उपदेश न्हाय्पने दुने दुहाँ

वंका नुगलय् थ्यंक स्वच्चाका यंकेगु स्थिति मदु । उजोगु
 स्थिति मवःतले भगवान बुद्धयागु प्रति नं भीके क्वात्तुसे
 च्वंगु श्रद्धा दैमखु । अले वसपोलयागु प्रति तंके भीके
 श्रद्धा क्वात्तु मजूसा, धिसिमिसि मघाःसा, लिंगिलिंगि संसा
 वसपोलं कना बिज्यागु उपदेशयात उलि ग्यसुलाक भीसं
 ज्वनीमखु, धारण यायेगु शक्ति संचार याना काये फैमखु
 । उकिं दकसिबे न्हापां ध्व जीवन गुलि तक थतः
 मयैपुसे च्वं, गुलितक गथे ग्यानापुसे च्वं, गुलि तक गथे
 भयं चाःह्वीका तैतःगु दु, दुःखं. घेरेयाका तैतःगु दु धैगु
 खंयात क्वक्वजिक हे वाःचायेके फयेकेमाःगु दयाच्च्वचन ।
 अथे वाःचायेके सैगु श्रद्धा नं भीके ल्वीका हयेगु
 आवश्यक जुयाच्च्वचन । श्रद्धाया लिसेलिसेतुं सामुहिक धर्म
 स्मृतियुक्तगु, होश तथा च्वने फूगु, चायेका च्वने फूगु
 धर्मसंवेग धैगु गबले भीके लुया वै अबले धाःसा म्वाल
 आमथे सना ज्वीम्वाल, आमथे ध्यान यायेम्वाल धाःसां
 भी सुम्क च्वनी मखुत । भीपिं दुःख खना इतःमतः
 कपिं जुया, वायावाथा मिकाच्च्वपिं जुया ध्व दुःख गुलि
 जिल उलि याकनं, गुलि फत उलि याकनं मुक्त जुया
 कनेमाल धका भीसं ध्व स्मृतिप्रस्थान भावना धर्मयागु
 ज्याय् ल्हाःतःवने फैगु जुयाच्च्वन । उलि जक मखु; ध्व
 स्मृतिप्रस्थान धर्मय् धात्थे हे दुग्ययेक न्हचब्वायेत
 स्मृतिप्रस्थान भावना धर्म भीतः छु गुजागु फाइदा बीगु
 खः, छु गुजागु लाभ दयेका बीगु खः, छु गुजागु प्रतिफल

उकी दुने दु उकियात नं भीसं महसूस याये फयेका
 च्वंच्वनेगु आवश्यक जू । गबले ध्व चीज वस्तु दैबले
 जित्तः थुलि तक लाभ दै, थुलि तक सुख दै, थुलि तक
 आनन्द दै धका भीसं सिया च्वंच्वनीगु खः उगु अवस्थाय्
 व चीज वस्तु लाभ यायेया नितिं, व चीज वस्तु थःके
 दयेका कायेया नितिं, प्राप्त यायेया नितिं ज्यू ज्यान बिया
 तक नं भीसं कुतः याना जुयाच्वंच्वनीगु ध्व भौतिक
 जीवमय् याना वना च्वंच्वनीगु ज्याखंत नं खः । ध्व चीज
 वस्तु ला जित्तः मदयेकं हे मगाः धैगु आवश्यकताया
 महसूस दतला, अले धाःसा थुलि तक फाइदा दइगु चीज
 वस्तु ला जिं ज्यान पानाः नं दयेका कायेमाल धका व
 भीसं व चीज वस्तु लाभ याना कायेत कोशिस याना
 ज्वी । स्मृतिप्रस्थान धर्म धैगु दुःखं मुक्त ज्वीका बीगु
 अवश्यं खः, गुलिनं आ जिमिसं दुःख सिया च्वंच्वना व
 फुक्कयात नं मदेका बीगु खः उकिं स्मृतिप्रस्थान भावना
 धैगु अभ्यास मयासें हे मगाः, आचरण मयासें हे मगा,
 व ध्यान मच्वंसें हे मगाः धैगु अनुभव भीके दयावइ ।
 व अनुभूति भीसं अनुभव याना यंकेगु अवस्थाय् तिनि
 धार्थे हे स्मृतिप्रस्थान भावनायात भावना यायेगुली छूचंनं
 चुया नं मोलं चुया नं तत्पर जुया उकी लगेज्वने फेगु
 जुयाच्वंच्वन । उकिं उकियागु प्रतिफल भीसं सीका यंकेगु
 अति हे आवश्यक जुया च्वंच्वंगु जुल । अलेतिनि मुगु
 आवश्यक जुया च्वंच्वनीगु उद्योग खः, परिश्रम खः, वीर्य

खः, व वीर्य भीसं छ्चले फैगु जुया च्वंच्वन । उकथं वीर्ययात छ्चला यंके फयेकेया नितिं, श्रद्धा धर्म क्वातुकेया नितिं, संवेगधर्म दयेका कायेया नितिं छलपोलपिन्त आः नं उजागु हे कथं उपदेश थौं नं कुतःयाना बिया बिज्याना च्वंच्वनागु खं वसपोल सयादोनं आज्ञा दयेका बिज्यात ।

गुगु संवेगधर्म यात कायम याना छलपोलपिन्त खं कने मास्ते वःगु खः, उकियागु संक्षिप्त पृष्ठभूमि छलपोलपिन्त कनेगु आवश्यक ज्वी ।

भगवान बुद्धया जीवन काले आयुष्मान राष्ट्रपालं कौरब्ब जुजुयात कना बिज्याःगु भीगु जीवनय् भीसं बिचाः मयासें हे मगागु मुख्यगु संक्षिप्त धर्मया सार जुया च्वंच्वंगु उपदेश गुकियात पालिभाषां प्यगः आखल व्यक्त याना तैतःगु दु । "धम्मुद्देस" । धम्म धैगु धर्म हे जुल, उद्देस धैगु संक्षिप्त रूपं क्यना तैतःगु धर्म । गुकथं संक्षिप्त रूपं क्यना तैतःगुल्य् धाःगु बखते दकसिबे दकसिबे मुख्यगु सारगु संक्षिप्तिकरण कथं क्यना तैतःगु धर्म, धर्मया दकसिबे मुख्यगु सार तत्त्व धका संक्षिप्तं कना तैतःगु धर्मयात हे धम्मुद्देस धका पालिभाषां धाइगु जुयाच्वंच्वन । उकियागु उपदेश गथेजुया शुरु जुल गुकथं शुरु जुलल्य् धागु बखते-- भगवान बुद्धयागु पाले कुरराष्ट्र धैगु छगू राष्ट्र दु । अन धुल्लकोट्ठिक धैगु न्हयाइपुसे च्वंगु बगीचा छगू नं दुगु जुयाच्वंच्वना व हे उद्यानय् आयुष्मान राष्ट्रपाल थ्यंकःबिज्याना अन विहार याना बिज्याना

च्वंच्वन । वसपोल आयुष्मान् राष्ट्रपाल कुरु राष्ट्रया
 थुल्लकोट्ठिक उद्यानय् बिज्याना च्वंच्वन धैगु खँ कौरव्य
 जुजुं तायेकल । वसपोलयात दर्शन यायेया नितिं जुजु अन
 सवारी जुल । उगु अवस्थाय् आयुष्मान् राष्ट्रपाल स्थविरं
 कौरव्य जुजुयात कना बिज्याःगु उपदेश खः । भगवान्
 बुद्धं छु उपदेश बिया आयुष्मान् राष्ट्रपाल भिक्षु जीवने
 वये दुगु खः, वयेफुगु खः उकियागु सार थ्व धका
 वसपोल राष्ट्रपालं कना बिज्यागु उपदेशयात हे “धम्मद्वेस”
 धर्मयागु मुख्यगु दुग्यःगु, सार उपदेश खःधका धाइ; गुकिं
 भूत संवेग उत्पन्न ज्वीका बीगु खः, धर्मसंवेग दयेका
 बीगु खः । व धर्मसंवेग दयेकाबीगु उपदेश धका कना
 तैबिज्यागु उपदेश थौं छलपोलपिन्त कनेत्यना धका
 वसपोल सयादोनं आज्ञा दयेका बिज्यात ।

उगु अवस्थाय् नकतिनिया प्रथम वैश तिनिम्ह
 आयुष्मान् राष्ट्रपालयात स्वस्वं कौरव्य जुजुं थःगु मनय्
 लूगु वसपोलया प्रब्रज्या जीवन विषययागु खँत छसिंकथं
 व्यक्त याःगु जुयाच्वंच्वन । अबले आयुष्मान् राष्ट्रपाल
 स्थविर ल्याय्म्हचा तिनिगु जुया च्वंच्वन, भरखरया उमेर
 तिनिगु जुया च्वंच्वन । स्वस्थम्ह, हृष्टपुष्टम्ह, स्वयेहे
 यैपुसे च्वंगु यौवनं जाया च्वंच्वंम्ह, आयुष्मान् राष्ट्रपाल ।
 अय् जूयानितिं हे कौरव्य जुजुं न्हयसः तल --भन्ते, छःपिं
 आः भरखरया ल्याय्म्ह तिनि, प्रथम वैशय् तिनि, तस्सकं
 हे स्वस्थगु अवस्थाय् तिनि, स्वच्छगु अवस्थाय् तिनि, थुजागु

उमेरय् छुक्कियात खंका, छुक्कियात सीका, छुखंयात ध्वीका
 छःपिं आमथे प्रब्रजित जुया बिज्यानागु ? उमेरं जक
 छःपिं भरखरयाम्ह मखु, कुलया दृष्टिं बिचाःयाना यंकल
 धाःसां नं छःपिं तस्सक हे धनाढ्य कुलं बिज्याःम्ह खः ।
 छःपिं नां दीपिं सम्पतिशालीपिं भोगवानपिं धका प्रख्यातपिं
 साहु महाजनपिं खः । अपायसकं धनाढ्य कुलय् जन्म
 कयाम्ह जुया नं छु खंयात ध्वीका, छु खंयात सीका, छु
 खंयात बिचाःयाना छःपिं आमथे प्रब्रजित जुयागु ?
 उलिजक मखु छःपिं थुलि तक स्वस्थ, छुं हे रोग मदुम्ह
 थें च्वं, हृष्टपुष्ट जुया बिज्यना च्वंच्वंगु दु, बलशक्ति नं
 उलि हे सम्पन्न जुया बिज्याना च्वंच्वंगु दु, शारीरिक
 सौन्दर्यता नं उलि हे छःपिंके दया च्वंच्वंगु दु, थुजागु
 अवस्थाय् छःपिन्त माक्व धाक्व न्हथाइपुकेगु साधनत नं
 याउंसे अःपुसे च्वंक हे उपलब्ध जुया च्वंक च्वंक, पञ्च
 क्रमगुणयागु सुख माक्व छःपिंके दयेक दयेक नं व
 फुक्कयात त्यागयाना आमथे छाया् छःपिं प्रब्रजित जुया
 बिज्यानागु ?

उलिजक मखु; छःपिं थःथितिपिनिगु दृष्टिं बिचाः
 याना यंकेगु खःसां नं अति हे धनाढ्य धनाढ्यपिं
 थःथितिपिसं चाःहुइका च्वना बिज्याम्ह खः । गृहस्थ
 जीवने छःपिनि थःथितिपिं कमपिं मखु, सकलें सकलें हे
 साहु महाजन धायेका च्वंच्वंपिं, भोग सम्पत्तिं परिपूर्ण
 जुया च्वंच्वंपिं थःथितिपिं, आधार भरोसा बीपिं थःथितिपिं ।

उलिमच्छि थःथितिपिन्त वाना छाया छःपिं प्रब्रजित जुया बिज्यानागु ?

प्रश्न नं ग्यानापु ज्वीक हे न्यना तैतःगु प्रश्न खः । मेमेपिं प्रब्रजित जूवैगु धैगु उमेर फुका, आः ला जिं छुं हे याये मफुत, जिगु ल्हा तुति नं बःमलाये धुंकल, ज्या यायेफूगु क्षमता मदये धुंकल, जरा जीर्ण ज्वी धुंकल, थ्व जरा जीर्ण ज्वीधुंका जि थ्व गृहस्थ जीवने छें च्वनां छुयाये, मफुत बाः धका अले तिनि गृहस्थी जीवन तोता प्रब्रजित जूवनीगु, जरा परिहानी, जरा पारिजुण्य, ज्वीधुंका तिनि प्रब्रजित जूवनीगु, छःपिंला अथे जरा जीर्ण जूगु मदुनि, छाया प्रब्रजित जुयागु ? मेपिं म्हं म्हं मफयेका, धन सम्पत्ति कमाये यायेगु क्षमता नं मदयेका, न्हूगु सम्पत्ति नं बृद्धि यायेमफु, पुलांगु सम्पत्ति नं रक्षायाये मफुगु स्थिति थ्यंका, लिगिलिगि च्वंका, अस्वस्थ ज्वीका, रोगाहाचा ज्वीका, तिनि ब्याधि पारिजुण्य चीधुंका तिनि प्रब्रजित जीवने च्वनीगु, सन्यासी धका जूवनीगु, छःपिं छाया आमथे स्वस्थगु ताइमे, माःगु धाक्व यायेफया च्वंच्वंगु इले, न्हूगु सम्पत्ति कमाय् यायेतः नं छःपिंके क्षमता दु, पुलांगु सम्पत्ति रक्षायाना तयेगु नं क्षमता छःपिंके दु, छुं हे यायेमफु धैगु अवस्था मदयेका नं छःपिं छाया आमथे प्रब्रजित जुयागु ?

मेपिं दुगु भोग सम्पत्ति थःमं रक्षा याये मफुगु कारणं याना भोग सम्पत्ति दक्व हिनामिना ज्वीका, विनाश

ज्वीका तिनि आः ला जि छुं नं याये मफुम्ह जुल, दुगु
सम्पत्ति नं फ्वी धुंकल, मेकथं ज्या याना नयेमु छुं हे
उपाय मन्त, म्हालबाः छें च्वने, आः प्रब्रजित जूवनेगु
धका प्रब्रजित जूवनीगु, संन्यास काःवनीगु । छःपिनि अथे
भोग पारिजुण्यं थियातःगु नं मदुनि, भोग सम्पत्ति नं
परिपूर्ण तिनि, न्हूगु भोग सम्पत्ति दयेकेगु क्षमता नं इनि,
पुलांगु भोग सम्पत्तियात रक्षा यायेगु शक्ति नं इनि, व
नितां यायेफुगु अवस्था ज्वीक ज्वीकं नं छःपिं छाया
प्रब्रजित जुयागु ?

अनं लिपा ज्ञातिपारिजुण्य आः ला जितः स्वैपिं सुं
हे थःथितिपिं मन्त, फलानापिं नं मदये धुंकल; धिस्कापिं
नं मदये धुंकल; फलानापिं नं हाःनाः मदुपिं जुयावन;
धिस्कापिं नं हाःनाःमदुपिं जुयावन; जितः सुं हे लिधिसां
मन्त; जितः स्वैपिं सुं हे मन्त; बिचाः याइपिं मन्त;
उलिमद्धि थः थितिपिं फुक्कं हिनामिना जुया वने धुंकल;
छुयाना च्वनेगु ध्व गृहस्थ जीवने ? का हुं प्रब्रजित
धका प्रब्रजित जूवनी मेमेपिं । तर छःपिं ला अथे मधु ।
उलिउलिमद्धि धनाढ्य धनाढ्यपिं थःथितिपिं दुम्ह छःपिं
थुजोगु उमेरय् प्यता प्रकारयागु पारिजुण्यं थी म्हाक
म्वाक, मध्युवं हे आम प्रथम वैशय् छाया प्रब्रजित जुयागु
?

ध्व प्रश्न कौरव्यं जुजुं आयुष्मान् राष्ट्रपीड
स्थविरया न्हचोने न्हचव्वया क्यंगु प्रश्न खः । उकियागु

गुलि मारमिक ढंगं वसपोल आयुष्मान राष्ट्रपाल स्थविरं
 बिया बिज्यात व खं भीसं न्यनेगु अवस्थाय् अवश्य नं
 भीके स्मृतियुक्त ज्वीका उत्पत्ति यायेमाःगु धर्मसंवेग
 उत्पत्ति ज्वीफु । अथे जुया छता छता याना धर्मसंवेग
 उत्पत्ति यायेया नितिं छलपोलपिन्त व प्यता प्रकारयागु
 उपदेश "धम्मुद्देस" कना च्वंच्वना धका वसपोल
 सयादोनं आज्ञा दय्का बिज्यात ।

लिसः भीसं बालाक दुग्गेक व्वथीक ग्रहण याना
 काल धाःसा अतिकं हे धर्मसंवेग उत्पत्ति याये बहगु
 उपदेश जुया च्वंच्वन । वसपोल आयुष्मान राष्ट्रपालं
 संक्षिप्तं लिसः बिया बिज्यात-- महाराज छपिंगु न्हापांयागु
 न्हचसःया लिसः--

(न्हचसः नं लुमंका तयेमा न्हे भी योगीपिसं ।
 न्हचसः ल्वःमन धायेवं लिसः छुं हे मू दैमखु । उकिं
 सयादोनं न्हचसः दोहरे दोहरे याना कना बिज्याना
 च्वंच्वंगु दु १)

न्हापांयागु न्हचसः छु ? छपिं भरखरया ल्याय्म्ह
 तिनि, प्रथम वैशे तिनि, हृष्टपुष्टगु शरीर, बलिष्ठगु
 शरीर, स्वस्थगु शरीर दुगु अवस्था तिनि । थुजागु उमेरं
 भरखर बिलिबिलि जाया च्वंच्वंगु अवस्थाय् छाया् छःपिं
 प्रब्रजित जुयागु ? संक्षिप्त न्हचसः ।

उकिया लिसः छुलै धाःगु बखते वसपोलं
 धैबिज्यात- "उपनीयति लोको अधुवो"। तस्सकं हे संक्षिप्तगु

लिसः । अथे लिसः बीधुंका कौरव्य जुजुयाके आयुष्मान
राष्टपाल स्थविरं न्हयसः तैबिज्यात--

महाराज गबले छःपिं भरखरया ल्याय्मह तिनिगु
खः; गुगु अवस्थाय् छःपिसं सैनिक शिक्षा क्या चवना
बिज्याःगु खः; सल गयेगु शिक्षा, किसि गयेगु शिक्षा, रुथ
गयेगु शिक्षा, पैदलसैन्य जुया ल्वायेगु शिक्षा, हरेक
कथंयागु सैन्यतय्सं सयेकेमाःगु शिक्षा छःपिसं सयेका
बिज्यागु है । व शिक्षा अनुसारं छःपिं उबले युद्धयं नं
बिज्याना छःपिसं थःगु बाहुबल छयला, थःगु शारीरिक
बल छयला गुलिखे गुलिखे युद्ध नं त्याका बिज्यागु है ।
उगु अवस्थाय्यागु छःपिनिगु आम शारीरिक शक्ति व आ
छःपिनिगु शारीरिक शक्ति उत्थे खःला ? उत्थे जूला ?
छःपिं भरखरया ल्याय्मह तिनिगु अवस्थाय् मसल हे
ग्वाराग्वारा चिंक दुगु आम छःपिनिगु लप्पा, आम
छःपिनिगु धी धी पाय् पाय् चिंक मसल दुगु खम्पा आः
नं अथे है तिनिला ? आः नं उलि है छःपिंके बलशक्ति
दनिना ? आ नं छःपिं ल्वाये फुनिना ? शत्रुतय्त प्रहार
याये फुनिना ? हमला याये फुनिना ? आक्रमण याये
फुनिना ?

जुजु सांप हे सरलमह जुया च्वंच्वन । याउंसे
अःपुसे च्वंक हे लिसः बिल-- मफु भन्ते, आः अथे
मफुत । आः जि चय्दया उमेरे थ्यने धुकल । गन
काःबने वन्हापायागु शक्ति, न्हापायागु बल, न्हापायागु लप्पा,

न्हापायागु खम्पा, व फुक्कं हे क्षीण ज्वी धुंकल । आः
 जीर्ण ज्वी धुंकल; जरा ज्वी धुंकल; व शक्ति फुकं हे
 न्हना वने धुंकल भन्ते । व हे जुजुयागु खंयात कया
 अले वसपोल आयुष्मान राष्ट्रपाल स्थविरं धैबिज्यात-
 महाराज, थ्व जीवन पलाःचा पतिकं पलाःचा पतिकं जरा
 व्याधि मरणयापाखे सैन्यतय्सं मार्चिङ्ग याइथें हे मार्चिङ्ग
 याना न्हचांवनाच्वंगु जीवन खः । गुखे स्वया न्हचांवना
 च्वंगु ? जरा जीर्णपाखे स्वया न्हचांवना च्वंगु; रोग
 व्याधिपाखे स्वया न्हचांवना च्वंच्वंगु; मरणपाखे स्वया
 न्हचांवना च्वंच्वंगु थ्व जीवन खः । थ्व जीवन अहं
 स्थिर जुया च्वंच्वंगु जीवन मखु । उपनीयति, उपनीयति,
 लिक्क लिक्क न्हचांवना च्वंच्वंगु । छुकिया लिक्क
 न्हचांवना च्वंच्वंगु ? जरा व्याधि मरणया लिक्क
 न्हचांवना च्वंच्वंगु थ्व जीवन खः । “अधुवो” थ्व जीवन
 थातं च्वंच्वंगु म्दु । न्हापा गथे उत्पत्ति जुयावल व हे
 तालं थ्व जीवन अथे स्थिर जुया च्वंच्वंगु म्दु । धुव
 मखु थ्व जीवन । धुव मखुगु कारणं याना, नित्य मखुगु
 कारणं याना हे छःपिं आः आम अवस्थाय् थ्यंक
 बिज्यानागु मखुला ? आ छःपिकें छुं याये धैगु इच्छा
 दःसां नं यायेगु शक्ति दुला ? जरा जीर्णत्वं थी धुनीगु
 बखतय् छुं नं यायेगु शक्ति प्राणीपिके विशेष याना
 मनूतय्के दैमखु महाराज !

भगवान बुद्धयागु उपदेश सही रुपं आचरण यायेत,

धारण पालन यायेत, अभ्यास यायेत जरा जीर्ण ज्वीधुंका याये फैमखु महाराज ! प्रथम वैशे च्वना या:सा तिनि, प्रथम उमेरे च्वना या:सा तिनि, धिसिमिसि धा:बले या:सा तिनि, बल्लाबले या:सा तिनि, स्वास्थ्य बांलाबले या:सा तिनि हे जक यायेफैगु अभ्यास ख:; आचरण ख:; अबले तिनि व धर्मयात सहीरूपं धारण यायेगु शक्ति दैगु जुया च्वंच्वन । उकिं वसपोल तथागतयागु शिक्षायात लुमंका वसपोलं कना बिज्या:गु उपदेशयात वा:चायेका, उकियात बिचा: याना हे महाराज, आ: जिं थ्व प्रथम वैशे प्रब्रजित जीवन हना च्वंच्वनागु ख: । वसपोल तथागतयागु उपदेशयात क्वक्कव:जिक ग्यसुलाक्क अभ्यास याये फयेकेया नितिं, धारण याये सयेकेया नितिं, पालन याना वनेया नितिं अय् जुया महाराज बुढाबुढी ज्वीधुंका छुं नं याये मफैगु खंयात वा:चा:मह जुया हे, स्यूमह जुया हे, खंमह जुया हे आ:थें जि प्रथम उमेरे प्रब्रजित जुया च्वनागु ख: महाराज ! उकिं सारांश धर्म छु धा:सा धर्मसंवेग उत्पत्ति याना, स्मृति जयेका, मुख्य कथं निचोड कथं कायेमा:गु छुले धा:गु बखते- नकतिनियागु धम्मुद्देसे न्हापां कंगु उपदेश "उपनीयति लोको अधुवो" थ्व संसार जरा ब्याधि मरण पथे हे मार्चिङ्गयाना वना च्वंच्वंगु दु, पलाद्धिना न्हचांवना च्वंच्वंगु दु, दिना च्वंच्वंगु मदु । अथे दिना च्वंच्वंगु मदुगु नं छायाले धा:गु बखते "अधुवो" थ्व जीवन स्थिरगु जीवन मखु, थ्व संसार थुलं दुगु संसार

मखु, अय् जूयानितिं न्हचांवना च्वनेमाःगु, न्हचांवना च्वंच्वंगु ध्व जीवनयात उकिं गुकथं याना मुक्त यायेफैगु खः; व ज्ञान लाभया नितिं जि प्रथम उमेरे हे प्रब्रजित जुयागु खः । अभिधर्मया दृष्टिकोणं धायेगु खःसा- उत्पत्ति ज्वीसाथ हे मदया वनीगु, उत्पत्ति जुल तुरुन्त हे भंग जुया वनीगु, ल्वीसाथ हे तना वनीगु, एक सेकेण्ड धका हे थातं च्वना च्वंच्वन धैगु मदुगु ध्व धर्मत ध्व संसारयागु स्वभावत अय् धाःगुया मतलब छुले धाःगु बखते क्षणिक क्षणिके हे भीगु जीवन सिना सिना वनाच्वंगु दु, दया दया वैच्वंगु दु, दत मन्त, दत मन्त, दत मन्त जुया च्वंच्वंगु ध्व जीवन । एक सेकेण्ड हे थातं च्वना च्वंच्वंगु मदु, एक सेकेण्डयात नं ब्वःब्वः थला यंका उकिया छब्वःति हे नं थातं च्वना च्वंच्वंगु मदु । थुकथं धुव मखुगु अधुवंगु ध्व संसार खः धैगु सीका हे महाराज, प्रथम उमेरे हे जि प्रब्रजित जुया च्वंच्वनागु खः;

अनंल्यू कौरब्य जुजुया निगूगु न्हचसः खः- म्वाल छःपिं प्रथम वैशे प्रब्रजित जुल, ठीक हे धाये । तर आमथे छुं हे रोग मज्वीकं प्रब्रजित ज्वीमाःगुया कारण छुले ? रोगं हे थ्यूगु मदुनि, अपायसकं बांलागु स्वास्थ छःपिनिगु, छुं हे जूगु स्थिति मदयेक मदयेकं हे छःपिं प्रब्रजित जुया बिज्यात, छु सीका, छु खंका, छु वाःचायेका छःपिं प्रब्रजित जुयागु ? मेमेपिं प्रब्रजित ज्वीगु ला मफयेका

तिनि, मफुत, आः छुं हे याये मफुत; शरीरं मबिल; मनं नं मबिल; चित्तं नं मबिल; छुं हे यायेगु शक्ति जिके मन्त धैगु अवस्थाय् तिनि प्रब्रजित जूवैगु । छःपिं आमथे छाया स्वस्थ जुया च्वंच्वंगु अवस्थाय् हे प्रब्रजित जुयागु ?

आयुष्मान राष्ट्रपाल स्थविरं लिसः बी न्हचवः न्हचवः जुजुयाके निं खं न्यना बिज्याइगु जुयाच्वन । छाया धाःसा- थःके अनुभव जूगुयात न्हचोने न्हचचीका खं कँसा तिनि हे जक व खँयात स्वीकार याये अःप्वीगु जुया च्वंच्वन । उकिं राष्ट्रपाल स्थविरं जुजुयाके हे छतं छतं न्हापां न्यना बिज्यायेगु याना बिज्यात ।

महाराज, छःपिंके हे न्यने-- छःपिं सी म्वाये ज्वीक रोगं कयेके मनंला महाराज ? गबले मननी भन्ते ! न, सी म्वाये ज्वीक रोगं कयेके न ।

छःपिं तस्सतं तस्सतं म्हं मफयेका रोगी सइयाय् च्वना बिज्याना च्वंच्वंगु खबर सीका छःपिनि थःथिति इष्टमित्र परिवारपिं वया छचालं च्वना छःपिन्त बिचाःयाना स्वया च्वं मवःला महाराज ?

अँ सकसिनं नं बिचाःयाना स्वया नं च्वं वः ।

अबले छु इपिं थःथितिपिसं छःपिन्त जुया च्वंच्वंगु आम ल्वथ् जिमिसं जिमिसं इनाकाये धका कायेफुपिं सुं थःथिति इष्टमित्रपिं पिहांवःला महाराज ?

गन भन्ते ! अथे पिहावैगुला छखे हे ति । बरु इमिसं थथे तक नं धाइगु जुया च्वंच्वन- आः गथे याये,

छु याये का जुजुला मदैथें मदैथें हे चवने धुंकल, जुजुला
मदैथें मदैथें हे चवने धुंकल धका व शब्द जक इमिसं
पिकया अहं जितः जूगु ल्वय् छत्तिं हे लंकाःबीगु क्षमता
इमिके म्दु । जितः जूगु ल्वय् इमिसं इना काये म्फु ।

महाराज, आम जीवन अय् जूसा छःपिसं धैथे
मद्गु पक्कां खः मखुला ? खः भन्ते, जिं धैथे म्दु ।
थ्व शरीरयात थ्व छताला जिं यायेफु धैगु छुं हे म्दु
भन्ते ।

थ्व शरीरे गबले "म" धैगु आखः ज्वरे यायेमाःगु
रोगं कैगु खः उगु अवस्थाय् स्वैकें छुं यायेगु शक्ति म्दु
खःला ? वर्मिभाषाय् नं "म" धैगु निषेधवाची शब्द
भीथाय् नं "खःला मखुला, फुला म्फुला, ताःला मताःला,
खला मखला, फुक्क हे अथे नि । उकिं उजोगुयात "म"
रोग धाइ, म्फु धायेमाल मताः धायेमाल वा मखं
धायेमाल मन्यना धायेमाल मसाः धायेमाल ज्वीफुला ?
म्फु । यायेफुला ? म्फु । व "म्फु" धायेमाःगु स्थिती
थ्यनीगु कथंयागु अवस्थाय् भीपिं थ्यन धायेवं उकियात
"म" रोगं कःगु धाइ । व "म" रोगं कैगु स्थिती थ्यपिं
व्यक्तिपिसं छुं नं उन्नतियागु ज्या याये फैमखु महाराज !
छाय्ले धाःगु बखते "अतानो लोको अनभिस्सरो" ।
महाराज, भगवान बुद्धं धैबिज्याना तैतःगु वसपोलं बिया
बिज्याना तैतःगु सारांश उपदेश "अनभिस्सरो" हे थ्व जीवन ।
स्वयां हे थःगु बशे दुगु थ्व जीवन मखु । सुयां हे बशय्

मदुगु थ्व जीवन, अधिकारयु मदुगु थ्व जीवन । खःला ?
 सी म्वाये ज्वीक रोग ज्वीका च्वन, रोग शय्यायु गोतुला
 च्वंच्वन, व रोग शय्यायु गोतुले स्वयां हे मास्ते मवः;
 सी म्वायेज्वीक सास्ति नया च्वने सुयां हे मास्ते मवः ।
 स्वैके शक्ति दुलेसा वैत मदयेका छूवयेगु ? स्वैके हे
 शक्ति मदु । थःके दुलाले धाःगु बखते थःके नं मदु ।
 उकिं थःथिति इष्ट मित्रपिसं नं गथेयाये छुयाये व जुजु
 मदैन का मदैन का, फलानाम्ह मदैन का मदैन का,
 धिस्काम्ह मदैन का मदैन का उलि हे जक धया इपिं
 सुम्क च्वना च्वंच्वनी, उमिगुपाखें छुं हे भीतः उपकार
 ज्वीगु, यानाबी फूगु मदु; थःमं नं यायेफूगु मदु । उकिं
 रक्षा धैगु दुलाले थ्व जीवनया धाःगु बखते थ्व जीवनया
 रक्षा नं छुं हे मदु “अतानो” त्राण मदु । ताण हे मदुगु
 कारणं छुं हे रक्षायागु व्यवस्था नं थन मदु । सुनानं
 जीवन बीमा दयेका बिया तैतःगु मदु । अजागु थ्व
 जीवन, अथे जुया महाराज, थन म रोगं कये न्हचवः हे
 जिं छुं यायेमाः धैगु मदु । भगवान बुद्धयागु उगु
 उपदेशयात ध्वाथ्वीका, सीका, वाःचायेका उकिं जि आः
 स्वस्थ जुया च्वंच्वनागु अवस्थायु, निरोग जुया च्वंच्वनागु
 अवस्थायु, आरोग्य लाभ जुया च्वंच्वंगु अवस्थायु छुं
 यायेफु धैगु क्षमता दुगु अवस्थायु प्रब्रजित जुया च्वंच्वनागु
 खः ।

अनं लिपा कौरव्य जुजुयागु स्वंगूगु न्हचसः खः-
 "भन्ते, छःपिं साधारण कुलं प्रब्रजित जुया बिज्याःम्ह मखु,
 छःपिं अग्र कुलं, श्रेष्ठ कुलं, धनाढ्य कुलं प्रब्रजित जुया
 बिज्याःम्ह खः । छःपिनि छें उपभोग यानां फवीमखुगु
 कथंयागु लुं, वह, हीरा, मोति, इत्यादि सम्पत्ति भरीपूर्ण
 जुया च्वंच्वंगु दु । उजागु कुलं छःपिं प्रब्रजित जूम्ह जुया
 थुजागु अवस्थाय् उलिमछि धन सम्पत्ति दयेकं छाया अथे
 ज्वीमाःगु ? छु खंका, छु सीका, छु वाःचायेका छःपिं
 आमथे प्रब्रजित जुया बिज्यानागु ? उलिमछि सम्पत्ति
 तोता वयेमाःगु दुला ? छःपिन्त छु पुरे मज्जु दु ?"

उकिया लिसले आयुष्मान राष्ट्रपाल स्थविरं आज्ञा
 दयेका बिज्यात- "महाराज, गुलिनं भोग सम्पत्ति धका थ्व
 संसार्य् दया च्वंच्वनीगु खः व भोग सम्पत्ति सुनानं
 निजी सम्पत्तिया रूपे धात्थें धात्थें हे थःगु निजी याना
 तयेफूगु सम्पत्ति खःला ? व भोग सम्पत्ति विभिन्न कथं
 तुरुन्त तुरुन्त हे विनाश जुया वने फु महाराज, विनाश
 जुया वनेफु । मिं विनाश याना नं व सम्पत्ति हिनामिना
 ज्वीफु, लखं विनाश याना नं हिनामिना ज्वीफु, शत्रु
 इत्यादिपिनिगु पाखें नं व सम्पत्ति हिनामिना जूवनेफु । व
 सम्पत्तियात सुनानं सुनानं सुनानं हे रक्षा याना तयेगु
 क्षमता स्वैके नं मदु । उलिजक मखु महाराज, गुगु भोग
 सम्पत्ति छःपिसं नाकिया बिज्यागु खः व सम्पत्ति थः ल्यूल्यू
 ज्वना ज्वीज्यूगु सम्पत्ति मखु । थुगु जीवनं मेगु जीवने,

मेगु जीवनं मेगु जीवने यंकेज्यूगु व सम्पत्ति मखु । ध्व
जीवन दत्तलेया नितिं जक व थःगु सम्पत्ति धका जुया
च्वंच्वनीगु खः । व खासयाना जिगु सम्पत्ति मखु ।
खासयाना मेपिनिगु सम्पत्ति । धात्थें धायेगु खःसा गबले
मरण जुया वनीगु खः; उगु अवस्थाय् थःगु म्हय् च्वंगु
वस्त्र तक नं थःगु मजू, महाराज, थःगु वस्त्र तक नं
थःगु मजू । गथे वया अथे हे वनेमाःगु ध्व जीवन ।
उकिं अजागु अस्थिरगु थःमं धैथे मदुगु थःगु निजी
सम्पत्ति मखुगु "अस्सको लोको सब्बं पहाय गमनीयो" ध्व
संसारे दुगु गुलिनं सम्पत्तित खः; व "अस्सको" थःगु मखु,
सब्बं पहाय गन्तब्बं, दक्खदिव्वं हे हाकुतिना वांछ्वया
वनेमाःगु सम्पत्तित खः । अजागु सम्पत्ति माया मोह तथा
उकी ततमत क्यना च्वंच्वने सिकं नं थः ल्यूल्यूतया
ज्वेना वने ज्यूगु सम्पत्ति दयेके माःगु जूयानितिं हे व
सम्पत्ति फुक्क जिं वाना भगवान बुद्धं कना बिज्याःगु व
उपदेशयात वाःचायेका ध्वाध्वीका, सीका, खंका, ध्वीका
जि प्रब्रजित जुयागु खः महाराज !" वसपोल सयादोनं
आज्ञा दयेका बिज्यात । छ्गू छ्गू विषययात कया ब्याख्या
याना वन धासा यक्व यक्व कनेथाय् दु, कने माःगु दु,
तर उकथं कना च्वंच्वनां भीतः समयं भाय्मल्हा, अय्
जूयानितिं संक्षिप्तं संक्षिप्तं जक ध्व उपदेश छ्लपोलपिन्त
कना च्वने माःगु खः । संसारयागु स्वभाव कथं थौं जक
मखु, म्हिगः नं मनूतय्गु स्वभाव अथे हे जुया च्वंच्वन ।

गुलिनं पिने खनेदया च्वंगु चीजवस्तुत खः; उकियात हे थःगु जीवनया आधार धका इमिसं भाःपिया च्वनीगु जुया च्वंच्वन । उकिं न्हापा . न्हापायापिं मनूतयसं नं उकियात महत्व बिया उकियानितिं हे थःगु जीवन पाना तकं नं व सम्पत्ति दर्यकेया नितिं कुतः याना वया च्वंच्वंगु खः । आः नं अथे हे लोके प्राणीपिसं पिनेयागु सम्पत्ति हे नित्यगु सम्पत्ति थें भाःपाः व हे सम्पत्तिया नितिं चानं न्हिनं कुतःयाना डौडधूप याना च्वंच्वंगु दु; ब्वाब्वां जुया हे व सम्पत्ति दर्यकेगुली ध्यानबिया च्वंच्वंगु दु; चौबीस घण्टा दुगुली चौबीसै घण्टा धैथें हे उकियागु हे चिन्तनाय, उकियागु हे मनने, उकियातः हे दौचिनेगु पक्षे सकलें सकलें ब्वाब्वां जुया च्वंच्वंगु दु । व हे चीजवस्तु दर्येका, दुगु चीज वस्तुत स्वस्वं जीवन बीमा दत, आ जिपिं आस्वस्त ज्वी खन धका भाःपिया च्वंच्वंगु दु । वास्तबे व सम्पत्ति थःगु मखु धैगु सकसिनं वाःचायेके माःगु जुया च्वंच्वन । तर उकथं वाःचायेके मफु । व सम्पत्ति दःसा तिनि हे जक थःपिं समाजे प्रतिष्ठित व्यक्तिपिं ज्वी दैगु धका नं मने वंका च्वंच्वन । व हे सम्पत्तिं सुख सुबिधा ज्वीगु खः धका मने वंका च्वंच्वन । अथे मने वंगु जूयानितिं हे गुलि फत उलि व सम्पत्ति मुंकेगुली हे भीसं होडबाजी मचेयाना च्वंच्वंगु दु ।

खनखः; भीपिं गुलिनं ब्वाब्वां जुया च्वंच्वनागु खः व हे सम्पत्तिया नितिं हे जक ब्वाब्वां जुया च्वंच्वनागु दु ।

गबले गबले ला धुनां धुनां च्चीक हे ब्वां जुया च्वंच्वं पि
 मदुगु मखु । व सम्पत्ति दैगु अवस्थाय् सुख मज्जाले
 धाःगु अवस्थाय् खः, पलखया नितिं ला सुख दुगु खः ।
 तर व सुख छुके लिधना दुगु सुख धका अय्क बिचाः
 याना स्वये फयेकेमाः । अथे बिचाः याना स्वयेगु
 अवस्थाय् गुगु भीसं सुख धका भाःपिया च्वंच्वनागु सुख
 खः, व शत्रुतयसं घेरे याका च्वंच्वंगु सुख । शत्रुतयत
 ततःगोगु मिखां स्वका सुख तायेका च्वंच्वंगु सुख । उकिं
 उकी धात्थे हे शान्त दान्त कथं अनुभव यायेदुगु सुख
 मदु । न्ह्याबले धन्दा सुर्तायागु पोः घाना अनुभव याना
 च्वंच्वने माःगु सुख । व नं क्षणिक कथं जक अनुभव
 यायेदुगु सुख, ल्यूल्यू वैगु सुख मखु ।

सुख सम्पत्ति धैगु नं थी थी कथं दु । स्थावर
 सम्पत्ति धका गनं नं चीके मज्जुगु सम्पत्ति । गथेकि ध्व
 हे तःजाःगु बिलिडङ्ग दयेका तैतल । व दयेका तैतःगु धासे
 हे का । व सम्पत्तियात मेथाय् छथाय् वनेमाल धाःसा
 ल्हवना ल्हिना गनं यंके ज्युगु मखु । अन हे वाना वने
 माःगु सम्पत्ति । अजागु सम्पत्तियात स्थावर सम्पत्ति धका
 धाई । वथेतुं भी छेँ दुने सजेयाना तैतयेगु बाबालाःगु
 उपभोग्य, परिभोग्य फर्निचर इत्यादित । व चीजवस्तुत
 धाःसा छथासं मेथाय् सरे याये ज्यू, अजागु सम्पत्तियात
 जंगम सम्पत्ति धका धाई । वथेतुं हे छगू जीवन्या नितिं
 जक छयले ज्यूगु शिल्प विद्या इत्यादि सयेका

तैतयेगु । उकियात अङ्गसम सम्पत्ति धका धाइ । गथे
 भीपिं ध्व शरीर घाना न्हचाथासं वने ज्यूगु खः; वथेतुं
 हे व चीजवस्तुत ध्व छगू जीवने न्हचाथाय् वंसां नं थःगु
 शरीरे दुगु अङ्गथेतुं ल्यूल्यूला वया बीगु खः तर ध्व
 जीवनं लिपा मेगु जीवने व सम्पत्ति ल्यूल्यू वः धैगु मद्दु
 । थुपिं स्थावर सम्पत्ति, जंगम सम्पत्ति, अङ्गसम सम्पत्ति
 धैगु ध्व स्वता प्रकारया सम्पत्तिया निितिं धाःसा भीसं ज्यू
 ज्यान बिया हे ज्या याना यंका च्वंच्वनागु दु । उकी
 दिलचस्पी नं कया च्वंच्वनागु दु । तर गुगु सम्पत्ति चानं
 न्हिनं थुगु जीवने नं मेगु जीवने नं लिच्छुलिना हे वैगु
 खः; गुकियात अनुगामिक सम्पत्ति धका धाई । व
 अनुगामिक सम्पत्ति मुंकेगुली धाःसा भी साप हे अस्यो
 जुया च्वंच्वन । व सम्पत्ति गय्याना दयेका कायेगुले ?
 भीगु नुगः साप हे ढीला सुस्ति, व सम्पत्ति दयेकेगुली
 धाःसा भीपिं तस्सकं तस्सकं हे वास्या; भतिचा जक
 वास्यागु मखु तस्सकं तस्सकं हे वास्या । आसे रे, ला हे
 लाःनि नि छु, व ध्यान न्हचाबले याःसां नं ज्युनि ।
 मुनिं मुकि धका अथे मुंकेगुली हे जक भीपिं अस्तव्यस्त
 जुया च्वंच्वनागु दु । तर अय, ध्व हथाय् जुल, थौं ला
 कन्हे ला, सुया छु भाः दु, छुं हे भाः मद्दुगु ध्व जीवन,
 थाःगाः दुगु मखु धका उकथं भीपिं हथाय्चाये मसः ।
 आसेरे लाःनि । व सम्पत्ति मुंकेगुली भीपिं हथाय्चाये
 सयेके माःगु । सदां नं थः ल्यूल्यू वैगु सम्पत्ति मुंकेगुली

धाःसा भीषिं न्हचाबलें आसेनि धका थौ मखु कन्हे याना च्वंच्वनिगु । गुगु सम्पत्ति थ्व छगू जीवनया नितिं व शत्रुतसें घेरेयाना तैतःगु दु, व सम्पत्तिया नितिं धाःसा भीषिं होडबाजि मचेयाना व्वायजूया च्वंच्वनेगु ।

अनुगामिक सम्पत्ति, दकसिबे मुख्य कथं माःगु सम्पत्ति खः धैगु खं भगवान बुद्धं आज्ञा दयेका तैबिज्यागु दु । व अनुगामिक सम्पत्ति इलं ब्यूबले हे मुंका यंकेमानि व अनुगामिक सम्पत्ति जिगु शरीरे थःगु थ्व किचःथेंतुं खः; न्हचाबलें न्हचाबलें लित्तुलिना वैगु सम्पत्ति खः; व सम्पत्ति जिं मुंकेमाल धैगु सीका, वाःचायेका, ध्वाथ्वीका हे महाराज, जि प्रब्रजित जुयागु खः । भोग सम्पत्ति दुसां नं व भोग सम्पत्तियात वाना हे जि प्रब्रजित जुयागु खः मेता कारणं मखु महाराज, धका राष्ट्रपाल स्थविरं कौरब्य जुजुयात जवाफ ब्यूगु जुया च्वंच्वन ।

अन्तिम कथं कौरब्य जुजुं न्यना बिज्याःगु न्हधसः खः- "भन्ते, छःपिनिगु जीवने गृहस्थी रूपे जक च्वना बिज्यागु जूसा थ्व संसारे गुलि नं काम भोग्य चीजवस्तुत दुगु खः; व छःपिन्त मदै धैगु म्दु । सम्पूर्ण कामगुण उपभोग्य सम्पत्तित छःपिसं दयेका काये ज्यूगु, दयेका काये फूगु खः । अजागु जीवन छःपिंके दयेक दयेकं नं कामसुखया अनुभव मयासे व कामसुखया गुगु सवाः खः; व सवाःयात सवाःकायेगु याना बिमज्याःसे छःपिनि आमथे प्रब्रजित जीवन छाया हना बिज्यानागु ? छु सीका, छु खंका,

छु ध्वीका प्रब्रजित जुया बिज्यानागु ? धका न्यंगु
 न्हचसःया लिसले आयुष्मान राष्ट्रपाल स्थविरं बिया
 बिज्यागु लिसः तस्सकं तस्सकं हे धर्मसंवेग कायेबहःगु
 लिसः खः ।

व लिसः बी न्हचवः दकसिबे न्हापां वसालं
 जुजुयाके न्यना बिज्यात-- "महाराज, धायनु छःपिनि तस्सकं
 तस्सकं विश्वासपात्रपिं विश्वस्त मनूत दु, इपिं मनूतयसं
 च्यागुलिं दिशाय् उखें थुखें चाःचाःहिला गन गन समृद्धगु
 धन धान्य परिपूर्ण जुया च्वंच्वंगु देशत दु, थाय्त दु, व
 फुक थाय्त स्वया थ्व थायेला फुकं जिमि जुजुयागु अधीने
 तयेके बीमास्तेवः धका मने तया छःपिन्त फुक सम्पत्ति
 उपभोग याके बीमास्ते वःगुलिं बिनित्ति चढेयाःवल धायेनु,
 "महाराज, फलानागु क्षेत्रे दुगु प्रदेशे दुगु देश ला तस्सकं
 हे समृद्धगु देश खः; धन धान्यं परिपूर्णगु देश खः;
 तस्सकं तस्सकं उन्नतिशीलगु देश खः; व देशयात छःपिसं
 आक्रमण याना त्याका कया थःगु निजी याना बिज्याहुं"
 धका छःपिन्त उपकार यायेगु दृष्टि तया छःपिन्त भन हे
 प्रभावशालीम्ह जुजु यायेगु मती तया छःपिन्त बिनित्ति चढे
 यावल धायेनु" इमिगु बिनित्ति न्यना छःपिसं सैन्यशक्ति
 जुटेयाना व देशत त्याका थःगु याना कैबिज्यात धायेनु ।
 व देश छगू त्याके धुंका छःपिं सन्तोष जुल, गात धका
 च्वना बिज्याये फुला महाराज ?" गन च्वने फै धका
 भन्ते, छगू देश त्याकेधुन धायेवं हानं वयासिकं समृद्धगु मेगु

देश नं त्याके मास्ते वैगु भन्ते !

उकथं हे याना सम्पूर्ण विश्व हे त्याका काःसां छःपिनिगु चित्त लुदं फुदं जूला ? गात धका धाये फुला ? "छःपिसं सन्तोष जुल, तृप्त जुल, आःला थये ज्वी मखुत धका धाय फुला ?"

गन फैधका भन्ते ! विश्व सम्राट जूसां हे नं हानं मेमेगु विश्व दनिसा उकिया नं सम्राट ज्वी मास्ते वैतिनि भन्ते !

खनंखः भी नं अथे हे ला खःनि, छतका दा दुम्हेसिया नितका दयेके मास्तेवः । नितकाया प्यतका, प्यतकाया च्यातका, च्यातकाया भिंखुतका, भिंखुतकाया स्वीनितका, सच्छि दुम्हेसिया दोछि, दोछि दुम्हेसिया छगू लाख, छगू लाख दुम्हेसिया करोड, करोड दुम्हेसिया अरब, अरबयां खरब दयेके मास्ते वैगुनि । छखा छें दःसा निखा छें, निखा छें दःसा प्यखा, प्यखा छें दःसा च्याखाछें, च्याखा छें दःसा भिंखुखा छें । चीखागु छें नं भतिचा तःखा, वयासिबे तःखा, सारा देश हे नं छें छें जक जायेके मास्ते वःनि भी । अथे हे नि । व जुजुं लिसः बियाच्वंगु धात्थें खःगु खं ।

व हे खंयात कया "उकिं महाराज, भगवान बुद्ध आज्ञा दयेका तैबिज्यागु दु-- "अतित्ते" । ध्व पञ्चकाम गुण धैगु संसारयागु सुख गबले हे तृप्त ज्वीकाबीगु सुख मखु । गात धका धायेफूगु सुख मखु । न्हथाबले पूमवं,

पाः जुया च्वनीगु, छता मखुसा छता न्हचाबलें हे पाः
 जुया च्वनी तिनिगु । थ्व छता ला गात धैगु गबलें हे
 मदु । गात धैगु गबलें हे मदु । व गात धैगु मदुपिं छु
 जुया च्वंच्वंगु दुले धाःगु बखते- भगवान बुद्धं धैबिज्यात
 “तण्हा दासो” व गात धका धाये मफुपिं छु जुया च्वंगु
 दु ? तृष्णां च्यो याना तैतःगु जूयानितिं तृष्णाच्यो ।
 खःला मखुला थःथःपिसं बिचाः यायेगु, भीपिं सुया च्यो
 ? भीपिं सकलें हे तृष्णाया च्यो जुया च्वंच्वनागु दु ।
 तृष्णाया च्यो जुया भीपिं फुकं हे ज्यो ज्वीपिं मखुला ?
 भीपिं फुकक हे ज्यो जुया च्वंच्वंगु कारणं याना हे
 तृष्णां च्योयात धका नं भीसं सीका काये मफया
 च्वंच्वन । तृष्णां च्यो याःगुयात हे अहो जिपिं जय जूगु
 धका मने तथा जिपिं ला त्यात, जिपिं ला त्यात धका
 धया च्वंच्वनीपिं । गबलें हे भीपिं त्याःगु मदु, भीपिं
 न्हचाबलें हे बुना च्वंच्वंगु दु, बुना च्वंच्वंगु दु । तृष्णां
 भीतः थुलितक चाका तैतःगु दुलाकि चानं निहनं धन्दा
 काकां हे मगाः । उकथं याना भीतः च्यो याना तैतःगु
 दु । अयसां वैतः हे भीसं चिचिपापा याना मानेयाना
 च्वनागु दु । वं न्हचाक्व दबे याःसां दबेयाका च्वंच्वनागु
 दु । शोषण धाक्व याका च्वंच्वनागु दु भीसं । मेपिन्त
 ला धाये सः भीसं शोषण याये मज्यू; शोषण याइपिं
 तालय्मला; शोषण याइपिन्त हटे याना छ्वयेमाः;
 दबयेयाना छ्वयेमाः; अजापिन्त हा मा नापं ल्येथना छ्वयेमाः ।

धका शोषण याइपि खना भी अपाय्चो हे तं प्याहां वः । शोषण याइपिं खना उलि हे मिखा बागलं स्वेमयो भी । तर तृष्णां भीत शोषण याका धाःसा गुलि जक भी च्वने यः । तृष्णाया शोषणं धाःसा भी शोषणं याका च्वनेयः । भीपिं धात्थे शोषणं ज्वीका च्वंच्वनापिं । उकिं भगवान बुद्धं थुकथं तृष्णाया च्यो ज्वीमते, तृष्णां छिमित च्यो याना तैतःगु दु । उकियात संघर्षं याना उकिं पिहां वनेगु सो धका धैबिज्यागु । व हे खंयात ध्वाथ्वीका वहे खंयात वाःचायेका, वहे खंयात खंका, वहे खंयात सीका महाराज, जि प्रब्रजित जुया च्वंच्वनागु खः । पञ्चकाम गुणे जि भुले मजुयागु खः । गुबले हे तृप्त जू धैगु मद्दु महाराज" धका वसपोलं लिसः बियां बिज्यात ।

उकिं सयादो नं आज्ञा दयेका बिज्यात-- भीपिं कस्ती भुनाच्वपिं इमूचात ज्वी मजिल । कस्ती भुनाच्वपिं इमूचात जुल धायेबं चाकुसेच्वं, चाकुसेच्वं धका वहे चाकुइ दुना दुंदुं दुंदुं हे गबले च्वघला व कस्तियागु दध्वी कुतुं वनीगु खः । धाःगाः मद्दु, धायेफैमखु । कुतुं वनकि हे उकिं मुक्त ज्वी धका थिकः काकां हे भन भन हे दबे ज्वी । उकी हे लुकुबिना आखिरे थःगु प्राण तक नं व इमूचातयसं गुमेयाना मद्दयेका च्वंच्वनी । वथेंतुं यदि भीपिं नं तृष्णाया च्यो जुया पञ्चकामे दुना च्वंच्वन धाःसा वहे स्थिती थ्यकः वनीगु जूयानितिं भय युक्त जुया नं बालाः तायेका च्वंच्वनागु चीज सी हे मायेक बालाः

तायेका च्वंच्वनागु चीजवस्तुइ भीषिं प्यप्पुना मच्चंसे, उकी आशक्त जुया मच्चंसे, उकी लालायित जुया मच्चंसे, उकिं मुक्त जुया थः ल्यूल्यू सदां नं किचःथं वैगु गुगु अनुगामिक सम्पत्ति धैगु सम्पत्ति दु, व सम्पत्तियात लाभ याना कायेया नितिं भीसं थःगु जीवनयात समर्पित याये फयेके माःगु जुया च्वंच्वन । व हे खँ आयुष्मान राष्ट्रपाल स्थविरं कौरव्य जुजुयात कना बिज्याःगु जुया च्वंच्वन ।

"महाराज, थुकथं थुकथंयागु भय बिघ्न बाधा थ्व सांसारिक जीवने दुगु जूयानितिं व जीवनं मुक्त जुया वनेत इलं लाःबले हे स्वस्थं नं ब्यबले हे, थःके क्षमता दुगु अवस्थाय् हे, यायेमफु धैगु छुं हे मदुगु स्थिती हे च्वना यायेमाःगु जूयानितिं तृष्णायागु दासत्वं मुक्त ज्वीमाः धैगु वाःचागु जूयानितिं हे जि प्रथम वैशे प्रब्रजित जुया थःके दयेकेमाःगु धर्मयात जिं दयेका च्वंच्वनागु खः ।" थःके अनुगामिक सम्पत्तिया रूपे भीसं दयेके मागु सम्पत्ति ला साधारण कथं नं दयेके माःगु दु, मध्यस्थ कथं नं दयेके माःगु दु, उच्चस्थ कथं नं दयेके माःगु दयाच्वंगु दु । साधारण कथं अनुगामिक सम्पत्ति दयेकेगु धैगु हे दानादि कुशल कर्म यायेगु खः; शीलादि कुशल कर्म यायेगु खः । तर उच्चस्थ अनुगामिक सम्पत्ति दयेके धैगु ला थ्व स्मृतिप्रस्थान भावनायात हे भीसं क्वात्तुसे च्वंक अभ्यास याना वनेगु खः । व तिति उच्चस्थ स्थिती ध्यंगु अनुगामिक

सम्पत्ति दयेकेगु खः । व उच्चस्थ स्थिती ध्यना च्वंच्वंगु
 सम्पत्ति दयेकेया निंतिं उकी छगूमखु छगू परिहानिं थीका
 तिनि व सम्पत्ति दयेकेगु कुतः यात धाःसा उकिं
 उकियात गबलें नं सार्थक याना काये फैं मखु । अथे
 मखुसे न्हयवः हे बलिष्ठ जुया च्वंच्वंगु अवस्थाय, स्वस्थ
 जुया च्वंच्वंगु अवस्थाय, थःमं न्हयागुं यायेफुगु क्षमता
 दुगु अवस्थाय हे दयेका यंकेगु कुतः भीसं दयेकेमाः धैगु
 उपदेश भगवान बुद्धं धम्मुद्देसया रूपे संक्षिप्तं कना
 बिज्याःगु घटना यात हे न्हयव्वया आयुष्मान राष्ट्रपाल
 स्थविरं गुगु उपदेश कौरव्य जुजुयात कना बिज्यागु खः
 व उपदेशयात भीसं चिन्तन मनन याना थःथःपिसं दयेका
 यंकेगु कुतः यायेमाल धका थुकथं थःगु मनयात उत्साहित
 व उत्तेजित याना छलपोलपिसं तृष्णाया दासत्वं मुक्त
ज्वीदैगु स्थिती ध्यनीगु कथं अभ्यासं याना वने फयेमा,
वने दयेमा, धर्मसंवेग छलपोल छिकपिके उत्पत्ति ज्वीमा
धैगु ध्व हे प्रेरणात्मक शब्द न्हयचीका थौयागु उपदेश
व्वचायेका च्वना ।

साधु

साधु

साधु

महोपकारक महाशी सयादोयागु अववाद

- १) शान्तादर्श शासनाश्रम, बृद्धि ज्वीगु श्रद्धा वःपिनि ।
मेपिसंथे जिमिसं नं याये, दान शील श्रेष्ठ भावना ॥
(अप्पःसिगु स्वानुभूति)
- २) धात्थेयागु सुखया कारण, ऐश्वर्य सुख स्थिरता ।
हीनत्वं जुइकी सो रक्षा, लिधंसा श्रेष्ठ त्यागता ॥
(सूत्र महावर्ग अर्थकथा-६२)
- ३) शील गन्ध सदा नस्वा, शीलालंकार भःभःधाः ।
प्वाःती दुर्गति शील रक्षां, लिधंसा श्रेष्ठ शीलता ॥
(सूत्र महावर्ग अर्थकथा-६३)
- ४) लुयावक्व भाविता यायेवं, दिपा मदयेक क्वातुक ।
छुटे जुइ नाम रूप व, कारण कार्य धर्मत ॥
ज्ञानय् स्पष्ट जुइ धात्थे, अनित्य दुःख च्वत्तुक ।
अनात्म सियावइ याउंक, प्रवेश निर्वाण अःपुक ॥
(स्मृतिप्रस्थान सूत्रादि)
- ५) स्मृति हे जिगु आश्रय खः, स्मृति हे स्थान चंक्रमण ।
याये जि च्वनेगु स्मृतिइ हे, स्मृति हे जिगु रक्षण ॥

.....

स्मृति प्रस्थान प्रतिज्ञा वचं

स्मृति प्रस्थान धर्मचक्र, प्रतिज्ञाद्वारा तथागतं ।
आज्ञा जुल दृढ रूपं, दइगु फल सुनिश्चितं ॥
श्रमण गृहस्थ गुपिसं, बृद्धि जुइकी व धर्मत ।
यक्व ब्युसां न्हेदं दुने, जुइफु अरहन्त निश्चितं ॥

ल्यं हे ल्यंसां अनागामी ला, ध्यनी अवश्य मेव नं ।
 तीक्ष्णप्रज्ञं ला न्हेन्दु दुने, दयेकी मार्गं फल उगु ॥
 दृढनिर्भिक स्वीकृति, धर्मचक्र कना विज्याः ।
 तया आस्था बुद्धप्रति, वरकामी जू निःशंकित ॥
 याकनं या बृद्धि थःके, स्मृति प्रस्थान भावना ।
 अले तिनि दइ निर्वाण, धात्ये शीतल शान्तिया ॥

मैत्री भावना

- १) आः थन दुपिं भ्रीपिं सकले, नित्य सुखी जुइमा शरीर व मनं ।
- २) श्रमण गृहस्थ भ्रीपिं सकले, " "
- ३) अनन्त गुणवान गुरू आचार्य, " "
- ४) अनन्त गुणवान मां बौ निम्हं, " "
- ५) भ्री विहार दुनेया आपालं सत्त्वपिं, " "
- ६) भ्री शहर दुनेया आपालं सत्त्वपिं, " "
- ७) भ्री क्षेत्र दुनेया आपालं सत्त्वपिं, " "
- ८) सकले श्रमण संघ गणपिं, " "
- ९) प्यंगू प्रत्ययया दाता गणपिं, " "
- १०) राज उपराज क्षेत्र दक्वया, " "
- ११) खुं डाखुं लुच्चा छुच्चा हेकासिं दक्व, " "
- १२) भ्री चक्रवालया सकल सत्त्वपिं, " "
- १३) अनन्त चक्रवालया सकल सत्त्वपिं, " "
- १४) अपाय प्यंगूया सकल सत्त्वपिं, " "
- १५) मनुष्य देव व ब्रह्मा सकले, " "
- १६) स्वीछगू भुवनया सकल सत्त्वपिं, " "

स्मरणिका

ज्ञात, तीरण, प्रहाण,
स्वंगु, परिज्ञा थुपिं जुल ।

नाम रूप तयेगु, लुइगु क्रमत,
विभाजन याना, सीके दयेवं ॥
ज्ञात परिज्ञा, प्रकट जुई ॥१॥

आकार दक्वं, स्पष्ट रूपं,
परामर्श याना, खंके दयेवं ।
तीरण परिज्ञा, प्रकट जुई ॥२॥

स्यूगु प्रकट जुया, आशक्ति सुचुइवं,
प्रहाण परिज्ञा, प्रकट जुई ॥ ३ ॥

.....
Dhamma.Digital

धातु धर्म लुइवं, भाविता मयायेवं,
न्हचाबलें मिं जक, छ्रवयाच्चनी ।
धातुधर्म लुइवं, भाविता यायेवं,
न्हचाबलें व मि, शान्त जुई ॥

खनिगु लुइवं, भाविता मयायेवं,
न्हचाबलें मिं जक, छ्रवयाच्चनी ।

खनिगु लुइवं, भाविता यायेवं,
न्हघाबले व मिं, शान्त जुई ॥

ताइगु लुइवं, भाविता मयायेवं,
न्हघाबले मिं जक, छ्वयाच्चनी ।
ताइगु लुइवं, भाविता यायेवं,
न्हघाबले व मिं, शान्त जुई ॥

नंतुनेवं तुं, भाविता मयायेवं,
न्हघाबले मिं जक, छ्वयाच्चनी ।
नंतुनेवं तुं, भाविता यायेवं,
न्हघाबले व मिं, शान्त जुई ॥

नयाच्चंबले तुं, भाविता मयायेवं,
न्हघाबले मिं, जक छ्वयाच्चनी ।
नयाच्चंबले तुं, भाविता यायेवं,
न्हघाबले व मिं, शान्त जुई ॥

थियाच्चंबले तुं, भाविता मयायेवं,
न्हघाबले मिं जक, छ्वयाच्चनी ।
थियाच्चंबले तुं, भाविता यायेवं,
न्हघाबले व मिं, शान्त जुई ॥

सियाच्चंबले तुं, भाविता मयायेवं,
 न्हचाबलें मिं जक, छ्रवयाच्चनी ।
 सियाच्चंबले तुं, भाविता यायेवं,
 न्हचाबलें व मिं, शान्त जुई ॥

काय, वेदना, चित्त, धर्म, प्यंगू भावनीय धर्मत ।
 लुयाच्चंबले तुं भाविता मयायेवं, न्हचाबलें मिं जक छ्रवयाच्चनी ॥

काय, वेदना, चित्त, धर्म, प्यंगू भावनीय धर्मत ।
 लुयाच्चंबले तुं भाविता यायेवं, न्हचाबलें व मिं शान्त जुई ॥

काय, वेदना, चित्त, धर्म, प्यंगू भावनीय धर्मत ।
 लुयाच्चंबले तुं चायेका वं वं, स्युगु हे खः धात्थेंगु ज्ञान ॥

नाम रूप लुइवं, भाविता मयायेवं,
 न्हचाबलें मिं जक, छ्रवयाच्चनी ।
 नाम रूप लुइवं, भाविता यायेवं,
 न्हचाबलें व मिं, शान्त जुई ॥

ध्यान मस्युगु, स्कन्ध धर्मत,
 क्लेश भूमि, धाई जुल ।
 ध्यान स्युगु, स्कन्ध धर्मत,
 प्रज्ञा भूमि, जुई जुल ॥

.....

धर्म-क्वा प्यत्वा:

१. स्वंगू तना न्यागू बाल,
खुगु गामं छले जुल ।
मनू-लोकय् भाजुमयजु चाःहिल,
प्यंगू भूमिं साला यन ॥
२. स्वंगू बःकया न्यागू दत,
खुगू गांलिसे क्वात्तुल ।
मनू-लोकय् भाजुमयजु न्हचाइपुल,
प्यंगू भूमिं छले जुल ॥
३. प्यंगू तना च्यागू बाल,
सुख लिसे छले जुल ।
कामय् भाजुमयजु न्हचाइपु ताल,
दुःख भंभं बढे जुल ॥
४. प्यंगू वृद्धिं च्यागू दत,
सुख लिसे त्वाय् चिन ।
धर्मय् भाजुमयजु न्हचाइपु ताल,
दुःख लिसे छले जुल ॥

.....

(धुगु धर्म-क्वा दकसिबे न्हापां थःमनिं सीके धुंका अले तिनि थुकिया लिसः व्वनेगु बेश जुई । लिसः न्हापां मस्वयेगु । भाजु मयजु धका थुकथं तथा तःगुली भाजु छको मयजु छको पाःपाः याना कायेमाः । छकोलनं कायेगु मखु ।)

धर्म-क्वाया लिसः

बुद्ध धर्म संघ शरण, त्रिरत्न शरण जुल ।
त्रिरत्न शरण तंगु, स्वंगू तंगु जुयाच्चन ॥

प्राणी हिंसा खुज्या यायेवं, व्यभिचारी जुइवं नं ।
भूठवाद मद्य सेवनं, पञ्चशील स्यनी जुल ।
पञ्चशील स्यनीगु हे, न्यागू बाःगु जुयाच्चन ॥

खुगू काम देवगति, खुगू गां धाःगु जुयाच्चन ।
नर्क तिर्यकासुर प्रेत, प्यंगू भूमि जुयाच्चन ॥
सुखं चिला दुःखं जाःगु, अपाय धाःगु जुयाच्चन ।
उकी पतन जूवंगु हे, प्यंगू भूमि साःगु जुल ॥

त्रिरत्न शरण तना, पञ्चशील च्वद्यःगुलिं ।
लोक्य चाःचाः हिल इपिं, अपायय कुतुवंक हे ॥

.....

(२)

त्रिरत्न शरणय् वंगु, स्वंगू बःकाःगु धाःगु खः ।
पञ्चशीलय् स्थिर जूगु, न्यागू दुगु जुयाच्चन ।
खुगू देवगती ध्यंगु, क्वातुगु खः खुगू गा लिसे ॥
सुगती बास याये दुगु, भाजुमयजु न्हथाइपुके दुगु खः ।
अपाय प्यंगुलिं मुक्ति, उकिं छलेजुल धाःगु खः ॥

काय, वेदना, चित्त, धर्म; स्मृतिप्रस्थान प्यंगू खः ।
मदइगु भावना थुकी, प्यंगू तंगु जुइगु खः ॥

सही दृष्टि व संकल्प, प्रज्ञा मार्गाङ्ग जुइ जुल ।
सही वचन कर्मान्त, सही आजीविका थुपिं ।
आर्य मार्गाङ्ग च्यागुली, शील मार्गाङ्ग जुइ जुल ॥

सही वीर्य सही स्मृति, अले सही समाधित ।
थुपिं स्वंगू आर्यमार्ग, समाधि मार्गाङ्ग हे जुल ।
आर्य श्रेष्ठ प्रणीतगु, अष्ट मार्ग थुपिं जुल ॥

थुगु मार्ग च्वच्चलिगु, च्यागुलिं बाःगु जुइ जुल ।
वायेवं थुपिं च्यागू मार्ग, सुखं छले जुइ जुल ॥
रूप, शब्द, गन्ध, रस, स्पर्श पञ्च काम जुल ।
थुकी भुले जुया जुइगु, कामय न्हघाइपु तायेगु खः ॥
गुकिं याना यथार्थगु, सुखं छले जुइ जुल ।
उकिं हे दुःख घइगु नं, भ्रंभं वढे जुइ जुल ॥

स्मृतिप्रस्थानया वृद्धि, जुइगु हे प्यंगू वृद्धि खः ।
अष्टाङ्गमार्गे न्हघावनेगु, च्यागू दत धाइगु खः ।
च्यागू मार्गे पलाःछीगु, धर्मय न्हघाइपु तायेगु खः ॥
धर्मय न्हघाइपु तायेवं हे, सुख पासा दइ जुल ।
सुख लिसे त्वाय् चिनेवं, दुःख छले जुइ जुल ॥

जिपिं ध्यानय च्वंवया

.धर्मरत्न शाक्य, "त्रिशुली"

त्रिरत्नया शरण वना, ध्यान जिमिसं याःवया ।
 जिमिगुदुःख दक्व फुकेत, जिपिं ध्यानय च्वंवया ॥ धु ॥
 प्राणीहिंसा यायेमखु, खुइगु ज्या नं यायेमखु ।
 काम मिथ्याचार कर्म, गुवलं जिमिसं यायेमखु ॥
 भूठ खं नं लहायेमखु, चुगलि यायेगु यायेमखु ।
 नुगलय् स्याक्क छाक्क खं व, म्वाःगु खं नं लहायेमखु ॥१॥

स्मृति हीन जुइगु उगु, अय्ला थ्वं नं त्वनेमखु ।
 जीवन हे नाश याइगु, छुं हे सेवन यायेमखु ॥
 मद्य, वीष, शस्त्र, प्राणी, मांस मीगु यायेमखु ।
 म्वायेगु नितिं मखुगु कर्म, गुवलं जिमिसं यायेमखु ॥२॥

स्मृतियात आलम्बनय, तयेत माक्व वीर्य याये ।
 वीर्य-वलं स्मृतियात, स्थिर यायेगु प्रयत्न याये ॥
 स्मृतिप्रस्थान ध्यानयात, माक्व वृद्धि यायेगु याये ।
 सम्यक् समाधि जुइगु, ज्ञान लायेगु प्रयास याये ॥३॥

सम्यक् संकल्प जुइगु, प्रज्ञां मार्गय् न्हचांवेने ।
 सत्य ज्ञान लाभ याना, सम्यग्दृष्टि लाभ याये ॥
 शील, समाधि, प्रज्ञा कायेत, ध्यान जिमिसं याःवया ।
 क्लेश दक्व नाश याना, दुःख फुकेत थन वया ॥४॥
 त्रिरत्नया शरण वना ॥धुवा॥



Dhamma Digital

